

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. február 09. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A zaklatás vétsége miatt ... vádlott ellen indult büntetőügyben a ...i Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. július 18. napján kihirdetett Kb.II.14/2016/21. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben alkalmazott próbára bocsátás intézkedés próbaidejét 1 (egy) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A ...i Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. július 18. napján kihirdetett Kb.II.14/2016/21. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.222.§ (1) bekezdésébe ütköző zaklatás vétségében, ezért 2 évre próbára bocsátotta. A magánfél által bejelentett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, és kötelezte a vádlottat 15.000,- ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd tudomásul vette az ítéletet. A vádlott elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés érdekében fellebbezett. A védő a részére kézbesített ítélettel szemben a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.773/2017/1. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. Kifogásolta a másodfokú ügyészség, hogy az elsőfokú ítélet bevezető része nem tartalmazza, hogy a határozat nyilvános tárgyaláson született.

A védő az ügyben előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását. Ebben elsősorban védenca bűncselekmény hiányában történő felmentésére, másodsorban a joghátrány enyhítésére tett indítványt, mert álláspontja szerint eltúlzott a próbára bocsátás. Hivatkozott arra, hogy a vádlott nem háborgatta a sértettet, mert a vizsgált időszakban maga a sértett is 19 alkalommal kezdeményezett kapcsolatfelvételt a vádlottal a rendelkezésre álló híváslisták szerint. Személyes találkozás 9 esetben történt az egy év alatt. Az összes többi eset csak közlekedés közben előfordult forgalmi szituáció volt. Ekkor erőszakosságra, durvaságra, de még kontaktus felvételére sem került sor. A vádlott részéről semmiféle provokáció nem történt, így teljesen indokolatlan volt biztonságtechnikai eszközökkel felszerelkezni ellene. A védői hivatkozás szerint a vádlott és a sértett egy 5 km sugarú körön belül laknak. Itt találhatóak az általuk leggyakrabban felkeresett közösségi helyek, például üzletek. A sértett által hivatkozott események, találkozások ezen a területen történtek. A sértett családja nem változtatott a szokásain, mert jelenleg is ugyanazokon a helyeken tűnnek fel az általuk rendelkezésre bocsátott felvételek szerint is. A védői álláspont szerint nem bizonyított, hogy a vádlott megjelent volna a sértett lakókörnyezetében. Éppen a vádlott az, aki 2016. márciusában elköltözött a korábbi lakóhelyéről. Ez egy olyan valódi lépés volt, amelyet álláspontja szerint a bűnösség kérdésében való döntésnél figyelembe kell venni. Utalt továbbá a védő arra, hogy az elsőfokú bíróság által elutasított bizonyítási indítványaik épp azt bizonyították volna, hogy a találkozások véletlenszerűek voltak.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés érdekében bejelentett fellebbezést fenntartotta. Kifejtette azon álláspontját, hogy a büntetőjog végső eszköz, csak akkor kell használni, ha más lehetőség nincs. A jelen ügyben azonban egy sértett férj tett feljelentést. A védő hivatkozása szerint az elsőfokú katonai tanács ítélete iratellenes megfogalmazásokat tartalmaz. Nem voltak olyan gyakori találkozások, mint ahogy az ítélet rögzíti. ...ben a nagyobb üzletekből egy van, ott szükségszerűen találkozik a vádlott és a sértett. Ez lehet, hogy felzaklatja a sértettet, azonban ez még nem azonos a zaklatás büntetőjogi fogalmával. A védői álláspont szerint nem felel meg a valóságnak, az, hogy a sértett változtatott az útvonalán, illetve a vásárlási szokásain. Valójában a vádlott volt, aki lakóhelyet változtatott. A férj volt az, aki biztonságtechnikai eszközöket telepített. Utalt arra a védő, hogy az ítélet iratellenessége kiküszöbölhető a Be.352.§ (1) bekezdés a-b) pontjai alapján. Kifejtette azon álláspontját, hogy téves volt az elsőfokú katonai tanács részéről a bűnösségre való következtetés, mint, ahogy a joghátrány meghatározása körében súlyosító körülményként az elszaporodottságra utalás is, mert csak akkor lehetne így értékelni, ha az adott környezetben az ilyen típusú bűncselekmények száma lényeges emelkedést mutatna. Erre viszont nincs adat. Ezzel szemben elmulasztotta enyhítő körülményként értékelni az elsőfokú katonai tanács a vádlott katonai életútját. A védő másodlagos indítványként védenca megrovásban történő részesítését kérte.

A sértett jogi képviselője felszólalásában előadta, hogy a védő csak elméleti alapon védte a védenct. Elmulasztotta azonban megnézni a térképet, megnézni azt, hogy hol vannak azok az üzletek, ahol a vádlott és a sértett rendszeresen találkozott. Ezeknél az eseteknél a véletlenszerű találkozások kizárhatóak. Kifejtette azon álláspontját, hogy nem is mérlegelt tényállásról van szó, hiszen teljesen a tényeken alapszik minden megállapítás. A sértett és férje rendezni akarták a kapcsolatot. A sértett kijelentette, hogy már nem akar találkozni a vádlottal. Ezt nem lehet félremagyarázni. Véleménye szerint, hogy a vádlottal szemben kifejezetten méltányos joghátrány került meghatározásra.

A sértett a nyilvános ülésen úgy nyilatkozott, hogy a magánindítványt ő tette. Próbálta megszakítani a kapcsolatot a vádlottal, de nem tudott megszabadulni tőle. 2015. április elseje után minden törekvése arra irányult, hogy megszakítsa a kapcsolatot a vádlottal. Nem lehet azonban ezt úgy megtenni, hogy a vádlott folyamatosan bejár a munkahelyére, illetve leskelődik a lakása körül. A nyilvános találkozások, pedig nem véletlenszerűek voltak. A heti két-három találkozás csak az, amit sikerült rögzíteni. Utalt azonban a sértett arra, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetésétől ezek a találkozások a vádlottal megszűntek. Az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem érzi magát bűnösnek. Munkába járt, vásárolni ment, nem kereste a találkozásokat, azok véletlenszerűek voltak. Végül mind a felmentésre, mind az enyhítésre irányuló fellebbezését fenntartotta.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. Helytállóan utalt arra a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része nem tartalmazza az arra történő utalást, hogy az ítélet nyilvános tárgyaláson született. A másodfokú katonai tanács az elsőfokú tárgyalásról készült jegyzőkönyv alapján azonban megállapította, hogy azon a nyilvánosság biztosítva volt.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a nyomozás során első alkalommal nem kívánt vallomást tenni, majd írásbeli vallomást, ezt követően folytatólagos gyanúsítottai vallomást tett. A tárgyaláson szintén vallomást tett. Nyilatkozataiban mindvégig tagadta a bűncselekmény elkövetését. Védekezést terjesztett elő, mely szerint nem zaklatta a sértettet. Amikor teljesen nyilvánvalóvá vált számára, hogy a sértett nem kíván vele kapcsolatba lépni. Attól kezdve véletlenszerű találkozásai voltak. Nem tévedett a ...i Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a vádlott büntetőjogi felelősséget tagadó vallomásával, valamint védekezésével szemben a tényállást a sértettnek és férjének tanúvallomása, a tárgyaláson kihallgatott további tanúk vallomásai, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, így különösen a telefonos híváslisták adatai, az azok kiértékeléséről szóló jelentések, valamint a tárgyalás anyagává tett hangfelvételek, és képi- videó-felvételek alapján állapította meg. Az elsőfokú katonai tanács igen részletes bizonyítási eljárást folytatott le, és ítélete 2. oldal alulról második bekezdésétől a 14. oldal harmadik bekezdéséig alaposan értékelte az általa megismert bizonyítékokat. A 11. oldal harmadik bekezdésétől a rendelkezésére álló bizonyítékokat egymással is összevetette, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául. Az általa lefolytatott bizonyítás adatai alapján helytállóan állapított meg a vádiratban rögzítettelt eltérő kezdő időpontot a vádlott büntetőjogilag értékelhető magatartása vonatkozásában. Helyesen mutatott rá a vádlotti védekezésnek az eljárás menetében történő változására, annak következtetlenségeire. Ezzel szemben állapította meg a sértett

és házastársának következetes és egybehangzó vallomásait, amelyeket egyes részleteikben a kívülálló tanúk vallomásai is alátámasztottak.

A törvényszék katonai tanácsa ítélete indokolása 8. oldal első bekezdésében rögzítette, hogy a sértett az ügyben joghatályos magánindítványt terjesztett elő, azonban a másodfokú katonai tanács álláspontja szerint ez a körülmény részét képezi a történeti tényállásnak. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben rögzített történeti tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel annyiban egészíti ki, hogy : „A sértett az ügyben joghatályos magánindítványt terjesztett elő.”

Az elsőfokú katonai tanács által rögzített, és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a tényállásban rögzített minden megállapítása konkrét bizonyítékon alapszik, iratellenesség vagy egyéb megalapozatlansági ok a tényállás megállapítása kapcsán nem merült fel.

A Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések csupán az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékok újraértékelésére és a tényállás felülmérlegelésére irányulnak. A másodfokú katonai tanács indokoltan utasította el a bizonyítás kiegészítésére irányuló indítványt, Helytállóan hivatkozott arra, hogy a teljes körű bizonyítás lefolytatása után a megalapozott döntéshez szükséges bizonyítékok rendelkezésre állnak, illetve az indítványok való helytadás, az csupán az eljárás elhúzódását eredményezte volna.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le a következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a ...i Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ... vádlott bűnösségét a Btk.222.§ (1) bekezdésébe ütköző zaklatás vétségében állapította meg.

Ezt a bűncselekményt azt követi el, aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, őt rendszeresen vagy tartósan háborgatja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg. Nem kétséges, hogy a történeti tényállásban rögzített vádlotti magatartással, így a hónapokon át tartó a személyes és telefonon való kapcsolatba lépés megkísérlésével, a sértett lakókörnyezetében, munkahelyén történő megjelenésekkel, a közlekedése során sértett követésével vádlott megvalósította a terhére rótt bűncselekményt. Helytállóan utalt arra a katonai tanács ítélete 14. oldal negyedik bekezdésében, hogy a vádlotti cselekmény jellemzően inkább provokáló volt, mintegy demonstrálva azt, hogy vele folyamatosan számolni kell. A vádlott tolatkodó módon próbált a sértettel kapcsolatba lépni, annak akarata ellenére, azért hogy, annak családi életében zavart és nyugtalanságot keltsen. Ily módon a célzat is megállapítható, mivel a vádlott cselekménye egyértelműen a sértett magánszférához való jogát sértette. A bűncselekmény törvényi tényállási elemei tehát maradéktalanul megállapíthatóak.

Az enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések részben a következők szerint alaposak.

Nem tévedett a ...i Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a vádlott javára és terhére értékelhető bűnösségi körülményekre, de leginkább a cselekmény tényleges tárgyi súlyára figyelemmel lehetőséget látott az adott bűncselekményre előírt szabadságvesztés büntetés helyett nevelő jellegű intézkedés alkalmazására. A megállapíthatóan eddig hibátlan életvezetésű vádlott esetében alaposan feltehető, hogy a büntetés célja próbára bocsátással is elérhető. A másodfokú bíróság álláspontja szerint indokolatlan, hogy a vádlottal szemben az elsőfokú ítéletben írt időtartamban álljon fenn az intézkedés, mivel nem katonai életviszonyok közti elkövetésről volt szó. A védő által indítványozott megrovás intézkedés azonban nem szolgálna megfelelően a büntetési célokat, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben alkalmazott próbára bocsátás intézkedés próbaidejét egy évre enyhítette.

A ...i Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokainál alapján -helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. február 09.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

. Szabó Éva hb. alezredes sk.
bíró

A ...i Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a bűnügyi költség tekintetében végrehajtható.

Budapest, 2018. február 9.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül